

Onderwerp Uitkomsten feitenonderzoek dhr. Maat

Geachte mevrouw, heer,

De politie heeft een intern onderzoek gedaan naar de feitelijke gang van zaken rondom een lezing over het identificatieproces MH17 van dhr. Maat op donderdag 9 april jl. Met deze brief wil ik u als nabestaande informeren over de uitkomsten van dit onderzoek.

Allereerst wil ik benadrukken dat ik hetgeen gebeurd is zeer betreur, aangezien dit pijnlijk en kwetsend voor u als nabestaande is geweest.

Professor dr. Maat heeft een uitstekende staat van dienst. Dhr. Maat is verbonden aan het Leids Universitair Medisch Centrum als emeritus hoogleraar en houdt zich bezig met wetenschappelijk onderzoek en onderwijs op het gebied van fysische antropologie. Vanwege zijn uitzonderlijke expertise adviseert dhr. Maat de politie en justitie sinds 2000 bij complexe identificatieonderzoeken. Ook in het identificatieproces van de slachtoffers van ramp MH17 door het Landelijke Team Forensische Opsporing (LTFO, onderdeel van de politie) heeft hij veel werk verzet onder uiterst zware omstandigheden.

In academische kringen en ook binnen het LTFO is het vanwege leerdoeleinden gebruikelijk en noodzakelijk om kennis en kunde met vakgenoten te delen. Nadat bekend werd dat een presentatie over het identificatieproces MH17 door dhr. Maat toegankelijk was geweest voor een ruimer publiek en bekend werd dat in de presentatie foto's van slachtoffers waren gebruikt, is de politie een intern feitenonderzoek gestart. Dit betrof geen strafrechtelijk onderzoek door het Openbaar Ministerie, maar een onderzoek binnen de eigen politieorganisatie.

Het feitenonderzoek is inmiddels afgerond. De uitkomst is tweeledig:

- Enerzijds wijst het onderzoek uit dat dhr. Maat geen toestemming heeft gevraagd voor de lezing, hij kennis had van de doelgroep van de lezing op 9 april (namelijk studenten gezondheidswetenschappen en niet alleen vakgenoten forensische antropologie), hij daar zaken heeft besproken die buiten het vakgebied van forensische antropologie vallen en foto's heeft gebruikt, die herleidbaar zijn naar één buitenlands slachtoffer.
- Anderzijds wijst het onderzoek uit dat het ontbreekt aan duidelijke kaders, afspraken en criteria met betrekking tot het geven van lezingen en het vrijgeven en gebruik van (beeld)materiaal afkomstig uit de werkprocessen van het LTFO. Het is in de jarenlang gegroeide werkprocessen en gewoonten van het LTFO gebruikelijk om aan vakgenoten lezingen te geven.

De politie geeft op de volgende wijze opvolging aan deze uitkomsten:

- Een identificatie is een proces met voor individuen een grote emotionele waarde. Dhr. Maat heeft niet de discretie en zorgvuldigheid betracht die mag worden verwacht van een lid van LTFO. Zijn handelen heeft een grote impact op de nabestaanden. Daarom is de samenwerking met dhr. Maat ten behoeve van dit identificatieproces beëindigd.
- De schok die deze gebeurtenissen bij de nabestaanden heeft teweeggebracht, geeft aan dat het van belang is dat de wijze van samenwerking met derden in een dergelijk onderzoek en het gebruiken van (beeld)materiaal bij lezingen en educatie formeel moet worden vastgelegd. De aandacht moet meer uitgaan naar de afweging tussen het belang van slachtoffers en nabestaanden en het belang van educatie en doorontwikkeling. Ook de vraag in welke gevallen toestemming van nabestaanden verkregen dient te worden, wordt verder onderzocht. Het LTFO zal dit in samenwerking met nabestaanden, het Openbaar Ministerie en de betrokken vakgebieden uit de medische wereld uitwerken.

De minister van Veiligheid en Justitie, dhr. Van der Steur informeert vandaag ook de Tweede Kamer hierover.

Ik hoop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Mevr. P.M. Zorko
Politiechef Landelijke Eenheid
Nationale Politie